

Downloaded via the EU tax law app / web

KONKLUŻJONIJIET TAL-AVUKAT ĠENERALI

TRSTENJAK

ippreżentati fit-12 ta' Jannar 2012 (1)

Kawża C-591/10

Littlewoods Retail Ltd et

vs

Her Majesty's Commissioners of Revenue and Customs

[talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (ir-Renju Unit)]

“Rimbors tal-VAT miżbura bi ksur tad-dritt tal-UE — Interessi — Interessi sempliċi — Interessi komposti — Awtonomija proċedurali tal-Istati Membri — Prinċipju ta' effettività — Prinċipju ta' ekwivalenza”

I – Introduzzjoni

1. Permezz ta' din id-domanda preliminari tal-High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, il-Qorti tal-Ġustizzja hija adita b'erba' domandi li jirrigwardaw l-obbligu li jirriżulta mid-dritt tal-Unjoni Ewropea li tirrimborsa l-VAT miżbura bi ksur tad-dritt tal-UE. Il-qorti tar-rinviju tixtieq b'mod partikolari tkun taf jekk, u jekk ir-risposta tkun fl-affermattiv, sa liema punt, Stat Membru li jkun qabar il-VAT bi ksur tal-liġi tal-UE dwar il-VAT ikun meżtie?, barra li jirrimborsa l-VAT, iġallas ukoll l-interessi fuq is-somma prinċipali.

II – Il-kuntest ġuridiku

A – Id-dritt nazzjonali

2. Il-Value Added Tax Act 1994 (il-Liġi dwar il-VAT tal-1994, iktar 'il quddiem il-‘VATA 1994’) tinkludi dispożizzjonijiet leġislattivi nazzjonali li jirrigwardaw l-amministrazzjoni, il-ġbir u l-infurzar tal-VAT, kif ukoll l-appelli li jistgħu jiġu ppreżentati quddiem qorti speċjalizzata.

3. Jekk persuna taxxabbli t'allas VAT fejda, din tista', skont it-Taqsima 80 tal-VATA 1994, tagħmel talba biex tirkupra l-ammont fejjed li tkun qallset. Fir-rigward ta' dak li hu rilevanti għall-kawża preżenti, it-Taqsima 80 tal-VATA 1994 tipprovdi dan li fej:

“Il-kreditu għal, jew ir-rimbors ta', VAT iddikjarata jew imqallsa fejda

(1) Meta persuna —

(a) tkun ippreżentat dikjarazzjoni lill-Commissioners tal-VAT tal-UE fir-rigward ta' perijodu bażi partikolari ta' kontabbiltà (irrispettivament mid-data li fiha jkun skada), u

(b) b'dan il-mod, tkun iddikjarat b'ala taxxa tal-output ammont li ma kienx dovut b'ala taxxa tal-output,

il-Commissioners għandhom l-obbligu li jikkreditaw lil din il-persuna b'dan l-ammont.

[...]

(1B) Meta persuna tkun, fir-rigward ta' perijodu bażi partikolari ta' kontabbiltà (irrispettivament mid-data li fiha jkun skada), qallset lill-Commissioners ammont ta' VAT li ma kienx VAT dovut lilhom, f'każijiet differenti minn dawk fejn —

(a) ammont li ma kienx dovut b'ala taxxa tal-output kien iddikjarat b'ala taxxa tal-output, jew

[...]

il-Commissioners għandhom l-obbligu li jirrimborsaw lil din il-persuna b'dan l-ammont hekk imqallas.

(2) Il-Commissioners għandhom jikkreditaw jew jirrimborsaw ammont skont din it-taqsimha biss jekk issir talba għal dan il-għan.

(2A) Meta —

(a) wara talba magħmula skont din it-taqsimha bis-saħħa tal-paragrafu (1) jew (1A) imsemmija iktar 'il fuq ammont għandu jiġi kkreditat lil persuna, u

(b) wara li jkunu qew pażuti s-somom kollha dovuti ta't jew bis-saħħa ta' dan l-att, parti minn dan l-ammont jew l-ammont kollu jkun għadu dovut lilha,

il-Commissioners għandhom l-obbligu jgħallsu (jew jirrimborsaw) lilha dak li jkun għad fadal minn dan l-ammont.

[...]

(7) Qlief skont kif ipprovdut f'din it-taqsimha, il-Commissioners ma għandhomx l-obbligu li jikkreditaw jew li jirrimborsaw ammont li jkun qie ddikjarat jew imqallas lilhom b'ala VAT li ma kienx VAT dovuta lilhom."

4. Meta talba mressqa ta't it-Taqsimha 80 tal-VATA 1994 tintlaqa', il-persuna taxxabbli tista' tkun ukoll intitolata għal interessi fuq is-somma mqallsa qejda, ikkalkolati skont id-dispożizzjonijiet tat-Taqsimha 78 tal-VATA 1994. Din it-Taqsimha 78 tistipula li:

"L-interessi f'qerti każijiet ta' qball amministrattiv

(1) Meta, minqabba qball magħmul mill-Commissioners, persuna tkun —

(a) iddikjaratilhom ammont b'ala taxxa tal-output li ma kienx taxxa tal-output dovut minnha, u min'abba dan, il-Commissioners g'andhom, skont it-Taqsima 80(2A), l-obbligu li j'allsu lura (jew jirimborsaw) ammont lilha, jew

(b) naqqset milli tag'mel talba g'all-kreditu skont it-Taqsima 25 g'al ammont li g'alih kienet intitolata titlob il-kreditu, u li b'konsegwenza ta' dan il-Commissioners g'andhom l-obbligu li jirimborsawha, jew

(c) (f'ka? li ma jaqax fl-ambitu tal-paragrafu (a) jew (b) iktar 'il fuq) ?allsithom b'ala VAT ammont li ma huwiex dovut b'ala VAT u li b'konsegwenza ta' dan il-Commissioners g'andhom konsegwentement l-obbligu jirimborsawha, jew

(d) ir?eviet tard ming?and il-Commissioners il-?las ta' ammont dovut lilha b'ala VAT,

il-Commissioners g'andhom, jekk u safejn dawn ma jkunux di?à obbligati jag?mlu hekk skont xi dispo?izzjoni o?ra, i?allsuha l-interessi fuq dan l-ammont g'all-perijodu inkwistjoni, i?da su?ett g?ad-dispo?izzjonijiet segwenti ta' din it-taqsima.

[...]

(3) L-interessi skont din it-taqsima g'andhom jit?allsu skont ir-rata applikabbli prevista fit-Taqsima 197 tal-Li?i tal-Finanze tal-1996 [Finance Act 1996]. [...]"

III – Il-fatti u d-domandi preliminari

5. Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali kienu jew g'adhom imexxu negozju ta' bejg? bieb bieb permezz ta' katalogu ?ewwa r-Renju Unit, fejn il-katalogi jitqassmu u l-prodotti li jidhru fihom jinbieg?u minn grupp ta' persuni mag?rufa b'ala "a?enti". L-a?enti jir?ievu kummissjoni fuq bejg? mag?mul minnhom jew permezz tal-intermedjarju tag?hom (iktar 'il quddiem "xiri permezz ta' terzi"), li setg?u jit?allsu tag?ha fi flus kontanti, inaqsuha minn xi xiri li jkunu g?amlu, jew ju?awha g'al xiri fil-futur (b'rata og?la ta' kummissjoni).

6. Fil-kaw?a prin?ipali, huwa pa?ifiku li bejn l-1973 u Ottubru tal-2004 il-kummissjonijiet fuq ix-xiri permezz ta' terzi ?ew ikklassifikati skorrettament g'all-iskopijiet tal-kalkolu tal-VAT kemm skont id-dritt tal-UE kif ukoll skont id-dritt nazzjonali, u li min'abba dan, fir-rigward ta' ?erti provvisti, l-ammont taxxabbli ?ie ffissat ?baljatament og?la ?afna milli fil-fatt kien, u g'alhekk sar ?las ?ejjed ta' VAT.

7. Minn Ottubru tal-2004, Her Majesty's Commissioners for Revenue & Customs (iktar 'il quddiem il-"konvenuti fil-kaw?a prin?ipali") irimborsaw VAT im?allsa ?ejda g'al madwar GBP 204 774 763 lir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, skont it-Taqsima 80 tal-VATA 1994. Barra minn hekk, il-konvenuti fil-kaw?a prin?ipali ?allsu interessi sempli?i ta' GBP 268 159 135 skont it-Taqsima 78 tal-VATA 1994.

8. Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali qed jitolbu li jit?allsu somom o?ra li jammontaw g'al madwar GBP 1 biljun fit-total. Fil-fehma tag?hom, din is-somma tirrappre?enta l-vanta?? li bbenefika minnu r-Renju Unit permezz tal-u?u tal-ammonti prin?ipali ta' taxxa m?allsa ?ejda. Permezz ta' sentenza tad-19 ta' Mejju 2010, il-qorti tar-rinviju dde?idiet li, skont id-dritt nazzjonali, u ming?ajr riferiment g?ad-dritt tal-UE, din it-talba g'andha ti?i mi??uda.

9. Min?abba li l-qorti tar-rinviju g?andha d-dubji dwar kemm dan ir-ri?ultat huwa kompatibbli mar-rekwi?iti tad-dritt tal-Unjoni Ewropea, hija g?amlet id-domandi preliminari segwenti lill-Qorti tal-?ustizzja:

1. Meta persuna tax[x]abbli tkun ?allset ammont ?ejjed ta' VAT, li n?abar mill-Istat Membru bi ksur tar-rekwi?iti tal-le?i?lazzjoni tal-Unjoni Ewropea dwar il-VAT, ir-rimedju pprovdut minn dan l-Istat Membru huwa konformi mad-dritt tal-Unjoni Ewropea jekk ir-rimedju inkwistjoni jikkonsisti (a) fil-?las lura [fir-rimbors] tal-ammonti prin?ipali m?allsa ?ejda, u (b) tal-interessi sempli?i fuq dawn l-ammonti skont il-le?i?lazzjoni nazzjonali, b?at-Taqsima 78 tal-[VATA] 1994?
2. Jekk le, id-dritt tal-Unjoni Ewropea jitlob li r-rimedju pprovdut mill-Istat Membru jipprovdi (a) il-?las lura [fir-rimbors] tal-ammonti prin?ipali m?allsa ?ejda, u (b) il-?las ta' interessi komposti skont il-valur tal-u?u tal-ammonti m?allsa ?ejda lill-Istat Membru u/jew tat-telf tal-valur tal-u?u tal-ammont f'idejn il-persuna taxxabli?
3. Jekk ir-risposta kemm g?all-ewwel domanda u g?at-tieni domanda hija fin-negattiv, x'g?andu jinkludi r-rimedju li d-dritt tal-Unjoni jitlob lill-Istat Membru jipprovdi, minbarra l-?las lura [fir-rimbors] tal-ammonti prin?ipali m?allsa ?ejda, fid-dawl tal-valur tal-u?u tal-ammont im?allas ?ejjed u/jew tal-interessi?
4. Jekk ir-risposta g?all-ewwel domanda hija fin-negattiv, il-prin?ipju tad-dritt tal-Unjoni Ewropea tal-effettività jirrikjedi illi Stat Membru ma japplikax restrizzjonijiet tad-dritt nazzjonali (b?at-Taqsimiet 78 u 80 tal-[VATA] 1994) fil-konfront ta' azzjonijiet jew ta' rimedji li kieku kienu jkunu disponibbli, fin-nuqqas ta' dawn ir-restrizzjonijiet, g?all-persuna taxxabli sabiex issostni d-dritt ibba?at fuq id-dritt tal-Unjoni Ewropea stabbilit fir-risposta tal-Qorti tal-?ustizzja g?all-ewwel tliet domandi, jew huwa bi??ejjed illi l-qorti nazzjonali ma tapplikax dawn ir-restrizzjonijiet fid-dawl biss ta' wa?da minn dawn l-azzjonijiet jew rimedji?

Liema prin?ipji o?ra g?andhom jiggwidaw lill-qorti nazzjonali sabiex tag?ti effett lil dan id-dritt ibba?at fuq id-dritt tal-Unjoni Ewropea b'tali mod illi tikkonforma ru?ha mal-prin?ipju tad-dritt tal-Unjoni Ewropea ta' effettività?

IV – Il-pro?edura quddiem il-Qorti tal-?ustizzja

10. Id-de?i?joni tar-rinviju tal-4 ta' Novembru 2010 waslet fir-Re?istru tal-Qorti tal-?ustizzja fl-14 ta' Di?embru 2010. Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, ir-Renju Unit, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja, ir-Repubblika ta' ?ipru, ir-Renju tal-Pajji?i l-Baxxi, ir-Repubblika Fran?i?a, ir-Repubblika tal-Finlandja u l-Kummissjoni Ewropea ppre?entaw l-osservazzjonijiet bil-miktub tag?hom. Ir-rappre?entanti tar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, ir-Renju Unit u l-Kummissjoni pparte?ipaw fis-seduta tat-22 ta' Novembru 2011.

V – L-argumenti tal-partijiet

A – *L-ewwel, it-tieni u t-tielet domandi preliminari*

11. Fil-fehma tal-Kummissjoni, ir-risposta g'all-ewwel, it-tieni u t-tielet domandi g'andha tkun fis-sens li meta persuna taxxabbli tkun ?allset VAT ?ejda li tkun in?abret mill-Istat Membru bi ksur tar-rekwi?iti tal-le?i?lazzjoni tal-UE dwar il-VAT, rimedju li jipprovdi biss g?ar-rimbors tas-somom prin?ipali m?allsa ?ejda u g?all-?las tal-interessi sempli?i fuq dawn is-somom huwa konformi mad-dritt tal-UE sa fejn dan ir-rimedju jipprovdi restituzzjoni adegwata jew kumpens adegwat g?at-telf fir-rigward tal-u?u tal-flus, u sa fejn fid-dritt nazzjonali ma jkun disponibbli ebda rimedju ie?or i?jed ?eneru? fir-rigward ta' taxxi o?rajn.

12. Il-Gvernijiet tar-Renju Unit, tar-Repubblika ta' ?ipru, tar-Repubblika Fran?i?a u tar-Repubblika Federali tal-?ermanja jirrispondu g'all-ewwel domanda fis-sens li, meta l-VAT tin?abar bi ksur tad-dritt tal-UE, ir-rimedju pprovdut minn Stat Membru li jipprovdi r-rimbors tas-somom prin?ipali skont id-dritt nazzjonali hu konsistenti mad-dritt tal-Unjoni Ewropea. Il-Gvern Finlandi? ukoll jirrispondi g'all-ewwel domanda f'dan is-sens u jg?id li g?andu jittie?ed kont tal-prin?ipji ta' effettività u ta' ekwivalenza. Bl-istess mod, il-Gvern tal-Pajji?i l-Baxxi jikkontendi li d-dritt tal-Unjoni Ewropea ma jirrikjedix li l-Istati Membri j?allsu l-interessi komposti f'dak li jirrigwarda r-rimbors tal-VAT mi?bur bi ksur tad-dritt tal-UE. Konsegwentement, fil-fehma tal-Gvernijiet tar-Renju Unit, tar-Repubblika ta' ?ipru, u tal-Gvernijiet tal-Pajji?i l-Baxxi u tal-Finlandja, ma hemm ebda b?onn li ji?u risposti t-tieni, it-tielet, u r-raba' domandi.

13. F'dak li jirrigwarda l-ewwel, it-tieni u t-tielet domandi, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali huma tal-fehma li r-rimedju li g?andhom jipprovdu l-Istati Membri fir-rigward tar-rimbors tal-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE g?andu jikkompensa g?all-vanta?? li l-Istat Membru jkun ibbenefika minnu permezz tal-u?u tas-somma prin?ipali li tkun in?abret bi ksur tad-dritt tal-UE. Huma l-qrati nazzjonali li g?andhom jiddeterminaw jekk, barra r-rimbors tas-somma prin?ipali m?allsa ?ejda, ir-rimedju g?andux jipprovdi wkoll g?all-?las ta' interessi sempli?i, ta' interessi komposti jew ta' xi tip ta' interessi o?ra.

B – Ir-raba' domanda preliminari

14. Fil-fehma tar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, ir-risposta g?ar-raba' domanda g'andha tkun fis-sens li restrizzjoni nazzjonali kuntrarja g?ad-dritt tal-UE tal-e?ekuzzjoni ta' talbiet, b?al dik li tinsab fit-Taqsima 78 u fit-Taqsima 80 tal-VATA 1994, u li tirrigwarda ?ew? rimedji nazzjonali differenti, g?andha tibqa' inapplikabbli fir-rigward ta' dawn i?-?ew? rimedji meta, skont id-dritt nazzjonali, il-persuna intitolata li tir?ievi rimbors ikollha l-g?a?la bejn i?-?ew? rimedji.

15. Fil-fehma tal-Kummissjoni, ma hemmx lok li ting?ata risposta g?ar-raba' domanda. Madankollu, li kieku l-Qorti tal-?ustizzja kellha tidde?iedi li tirrispondi din id-domanda, din g?andha tkun fis-sens li t-Taqsima 78 tal-VATA 1994 ikollha tibqa' kollha kemm hija inapplikabbli jekk jirri?ulta li din tkun inkompatibbli mad-dritt tal-UE.

VI – Evalwazzjoni ?uridika

A – L-ewwel, it-tieni u t-tielet domandi preliminari

16. Permezz tal-ewwel, it-tieni u t-tielet domandi preliminari tagħha, il-Qorti tal-Ġustizzja essenzjalment tixtieq tikkjarifika l-mod kif għandhom jiġi allsu l-interessi, fuq il-VAT miżbura bi ksur tad-dritt tal-UE, lill-persuna responsabbli t'allas il-VAT li tkun intitolata għar-rimbors, fil-każ b'al dak tal-kawża preżenti. Il-qorti tar-rinviju, b'mod partikolari, tistaqsi jekk minbarra li jipprovd għar-rimbors tas-somma prinċipali m'allsa lejha, id-dritt nazzjonali għandux jipprovd wkoll għall-ġlas ta' interessi "semplici" fuq din is-somma (l-ewwel domanda), interessi "komposti" (it-tieni domanda) jew xi interessi oħra li għandhom jiġu ddeterminati b'mod iġjed preżi mill-Qorti tal-Ġustizzja (it-tielet domanda).

17. B'interessi "semplici" il-qorti tar-rinviju tifhem il-ġlas ta' interessi mingħajr il-kapitalizzazzjoni tal-pagamenti tal-interessi fir-rigward tal-perijodi ta' kalkolu preżedenti. Min-naħa l-oħra interessi "komposti" ifissru li l-pagamenti tal-interessi fir-rigward tal-perijodi ta' kalkolu preżedenti jiġu kkapitalizzati, bir-riżultat li dawn isiru parti mill-bażi għall-istima għal perijodi ta' kalkolu sussegwenti.

18. Il-punt ta' tluq sabiex tingħata risposta għad-domandi preliminari 1 sa 3 hija l-konstatazzjoni li l-kwistjoni ta' ġlas ta' interessi fuq il-VAT miżbura bi ksur tad-dritt tal-UE ma kinitx espressament irregolata la mit-Tieni Direttiva dwar il-VAT (2) u lanqas mis-Sitt Direttiva (3).

19. Barra minn hekk, jeżte li jiġi enfasizzat li r-rikorrenti fil-kawża prinċipali ma għamlu ebda kawża għad-danni abbażi tal-ksur ta' liżi tal-Unjoni Ewropea mir-Renju Unit (4). Skont il-qorti tar-rinviju, ma huwiex ikkontestat fil-kawża prinċipali li r-reqwiżiti biex tkun tista' issir kawża għad-danni kontra l-Istat skont id-dritt tal-UE ma jwux issodisfatti. Għalhekk il-kawża prinċipali tikkonferma kawżi għall-irkupru tal-VAT miżbura bi ksur tad-dritt tal-UE, li ma jistgħux jitqiesu b'ala kawżi għad-danni.

20. Fid-dawl ta' dawn il-kjarifiki, ir-risposta għall-ewwel, it-tieni u t-tielet domandi preliminari għandha tiegħu inkunsiderazzjoni l-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, li tipprovd li l-Istati Membri għandhom, fil-prinċipju, jirrimborsaw it-taxxi miżbura bi ksur tar-regoli tad-dritt tal-UE (5). Id-dritt riżultanti li persuna taxxabli tiġi rimborsata t-taxxi miżbura bi ksur tad-dritt tal-UE huwa l-konsegwenza ta' u komplementari għad-drittijiet mogħtija lill-individwi mid-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-UE li jipprojbixxu dawn it-taxxi (6).

21. Biex legalment jinfurzaw id-drittijiet tagħhom fir-rigward ta' dawn it-talbiet għar-rimbors li jirriżultaw mid-dritt tal-Unjoni Ewropea, il-persuni għandhom jirrikorru għall-qrati nazzjonali (7).

22. Fin-nuqqas ta' regoli tal-UE rilevanti, huma wkoll l-Istati Membri li għandhom jistabbilixxu l-modalitajiet proċedurali ddettalġati li jirregolaw it-talbiet għar-rimbors, filwaqt li dejjem josserva l-prinċipju ta' ekwivalenza u ta' effettività (8). Kull Stat Membru għandu jaqta' qrati u tribunali kompetenti u jistabbilixxu l-modalitajiet proċedurali ddettalġati li jirregolaw talbiet għar-rimbors, sakemm dawn il-modalitajiet ma jkunux inqas favorevoli minn dawk li jirregolaw kawżi simili ta' natura domestika (prinċipju ta' ekwivalenza), u sakemm ma jirrendux prattikament impossibbli jew diffiċli jafna l-eżerċizzju ta' drittijiet mogħtija lil mid-dritt tal-UE (prinċipju ta' effettività) (9).

23. Dan id-dover tal-Istati Membri li jistabbilixxu modalitajiet proċedurali li jirregolaw it-talbiet magħmula minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi li jirriżultaw mid-dritt tal-Unjoni Ewropea, u s-setgħa diskrezzjonali li l-Istati Membri jgawdu minn dan huma tradizzjonalment inklużi fl-espressjoni "awtonomija proċedurali tal-Istati Membri". Madankollu, din l-espressjoni tikkawża kemmxejn konfużjoni u impreżiżjoni. Filwaqt li l-espressjoni "awtonomija" tidher li tindika li l-Istati Membri għandhom setgħa assoluta ta' diskrezzjoni meta jkunu qed jistabbilixxu r-regoli proċedurali, skont il-urisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, ma teżistix tali setgħa ta' diskrezzjoni assoluta b'al din. Fil-fatt, minn naħa, f'dan il-qasam juriprudenzjali, il-Qorti tal-Ġustizzja titlaq mill-obbligu għall-Istati

Membri, skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea, li jippermetu mill-perspettiva pro?edurali l-e?er?izju tad-drittijiet li jirri?ultaw mid-dritt tal-UE (10). Minn dan isegwi li d-de?i?joni jekk g?andhomx ji?u pprovduti regoli pro?edurali li jikkon?ernaw l-e?er?izzju ta' drittijiet li jirri?ultaw mid-dritt tal-UE ma taqax ta?t is-setg?a diskrezzjonali tal-Istati Membri. It-tieni nett, is-setg?a diskrezzjonali li jgawdu minnha l-Istati Membri meta jkunu qed jistabbilixxu l-pro?eduri u l-modalitajiet pro?edurali hija limitata mill-prin?ipji ta' effettività u ta' ekwivalenza.

24. G?alhekk il-kun?ett ta' awtonomija pro?edurali ma jikkonferixxix awtonomija reali lill-Istati Membri, i?da pjuttost ?erta setg?a diskrezzjonali meta jkunu qed jistabbilixxu l-modalitajiet pro?edurali tad-drittijiet li jirri?ultaw mid-dritt tal-Unjoni Ewropea, li l-modalitajiet ta' e?er?izzju ?uridiku tag?hom ma humiex iffissati fid-dettall minnu (11). Barra minn hekk, fil-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja fuq l-“awtonomija *pro?edurali*” tal-Istati Membri ma baqq?etx limitata g?all-aspetti pro?edurali. Pjuttost, din testendi wkoll, sa ?ertu punt, g?all-kontenut tad-drittijiet li jirri?ultaw mid-dritt tal-Unjoni Ewropea (12), b'tali mod li l-kun?ett ta' awtonomija pro?edurali tinkludi ukoll ?erta “awtonomija rimedjali” tal-Istati Membri (13).

25. G?alkemm il-kun?ett ta' “awtonomija pro?edurali tal-Istati Membri” huwa g?alhekk impre?i? f'?ew? rigwardi, madankollu l-kun?ett sar mag?ruf sew u stabbilit fil-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja (14). Su?ett g?all-pre?i?jonijiet mag?mula iktar 'il fuq, jien ser inkompli nu?a din l-espressjoni iktar 'l isfel.

26. Fil-kuntest tal-?urisprudenza tag?ha li tirrigwarda l-awtonomija pro?edurali tal-Istati Membri, il-Qorti tal-?ustizzja di?à ?adet bosta de?i?jonijiet dwar il-kwistjoni tal-interessi dovuti fuq somom mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE. Madankollu, f'kull sentenza, hija introdu?iet sfumaturi differenti li abba?i tag?hom huwa possibbli li ssir distinzjoni bejn ?ew? orjentamenti ?urisprudenzjali.

27. F'serje ta' sentenzi minn tal-ewwel — il-bi??a l-kbira antiki — il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-problema dwar il-?las tal-interessi fuq somom mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni Ewropea kienet tikkostitwixxi problema an?illari li g?andha ti?i rregolata mill-qrati nazzjonali. F'dan il-kuntest, huma l-Istati Membri li g?andhom b'mod partikolari jirregolaw il-kwistjoni tal-?las tal-interessi, inklu? id-data li minnha dawn g?andhom ji?u kkalkolati, kif ukoll il-kwistjoni tar-rata tal-interessi. Huwa f'dan is-sens li l-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet fis-sentenzi *Roquette Frères vs Commission* (15) u *Express Dairy Foods* (16). Dan l-orjentament ?urisprudenzjali ?ie kkonfermat, fost o?rajn, mis-sentenza *Ansaldo Energia* (17) u mis-sentenza *N* (18).

28. Min-na?a l-o?ra f'serje o?ra ta' sentenzi — il-bi??a l-kbira tag?hom i?jed re?enti —, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea, il-persuna taxxabbli g?andha d-dritt li tit?allas l-interessi fuq it-taxxi imposti bi ksur tad-dritt tal-UE. Dan l-orjentament ?urisprudenzjali ?ie introdott bis-sentenza *Metallgesellschaft et* (19) li fiha l-Qorti tal-?ustizzja kellha tittratta ka? ta' ?las bil-quddiem ta' taxxa bi ksur tad-dritt tal-UE. F'din is-sentenza, l-ewwel nett il-Qorti tal-?ustizzja kkonfermat il-?urisprudenza pre?edenti li tipprovdi li huwa d-dritt nazzjonali li g?andu jirregola l-kwistjonijiet an?illari kollha relatati mal-irkupru ta' taxxi indebitament mi?bura, b?alma huwa l-?las eventwali tal-interessi, inklu? ir-rata tal-interessi u d-data li minnha g?andhom ji?u kkalkolati (20). I?da, hija madankollu ppre?i?at sussegwentement li, fil-ka? ta' ?las qabel i?-?mien ta' taxxi bi ksur tad-dritt tal-UE, l-interessi ne?essarji g?andhom jit?allsu skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea. F'dan ir-rigward, hija sostniet b'mod partikolari li d-dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni Ewropea li tipprekludi l-?las qabel i?-?mien ta' taxxi tag?ti lill-persuna taxxabbli d-dritt li tikseb l-interessi akkumulati fuq it-taxxa m?allsa bil-quddiem fir-rigward tal-perijodu ta' bejn il-?las bil-quddiem, bi ksur tad-dritt tal-Unjoni Ewropea, u d-data tal-?las, skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea, ta' dan il-?las (21).

29. Dan l-orjentament ?urisprudenzjali l-?did ?ie kkonfermat fis-sentenzi *Test Claimants in the FII Group Litigation* (22) u *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* (23). Barra minn hekk,

minn dawn i?-?ew? sentenzi jirri?ulta b'mod ?ar li l-argumenti ?viluppati fis-sentenza Metallgesellschaft et fir-rigward ta' ?lasijiet bil-quddiem ta' taxxi bi ksur tad-dritt tal-UE jistg?u ji?u applikati wkoll fil-ka?ijiet fejn l-impo?izzjoni tat-taxxa kollha kemm hi kienet kontra d-dritt tal-UE. Dan huwa wkoll lo?iku. Fil-fatt, sabiex timmotiva d-dritt li jinkisbu interessi li jirri?ultaw mid-dritt tal-Unjoni min?abba l-?las qabel i?-?mien tat-taxxa, bi ksur tad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-?ustizzja tippro?edi fuq l-konstatazzjoni li, min?abba li kien hemm nuqqas ta' flus disponibbli wara l-?las qabel i?-?mien tat-taxxa, il-persuna taxxabli sofriet telf li g?andu ji?i kkunsidrat b?ala ammont mi?mum mill-Istat Membru jew im?allas lilha bi ksur tad-dritt tal-UE (24). Min?abba li l-impo?izzjoni ta' taxxi bi ksur tad-dritt tal-UE twassal ukoll g?al indisponibbiltà ta' somom ta' flus im?allsa sad-data li dawn ji?u rimborsati, ma hemm ebda ra?uni li ssir distinzjoni bejn id-dritt tal-persuna taxxabli li jirri?ulta mid-dritt tal-UE li tikseb interessi fil-kuntest ta' ?lasijiet qabel i?-?mien li huma kuntrarji g?ad-dritt tal-UE, u dan l-istess dritt b?al fil-kuntest ta' ?lasijiet, essenzjalment, kuntrarji g?ad-dritt tal-UE.

30. Minn dawn il-kunsiderazzjonijiet jirri?ulta li skont il-?urisprudenza l-iktar re?enti tal-Qorti tal-?ustizzja, l-Istati Membri li kienu imponew taxxi bi ksur tad-dritt tal-UE g?andhom, fil-prin?ipju, kemm jirimborsaw it-taxxi imposti bi ksur tad-dritt tal-UE, kif ukoll i?allsu l-interessi b?ala kumpens g?all-fatt li s-somom im?allsa ma kinux baqq?u disponibbli. G?alhekk, il-persuna taxxabli tgawdi minn dritt g?all-irkupru tat-taxxi kif minn dritt g?all-?las tal-interessi. Dawn id-drittijiet tal-persuna taxxabli huma bba?ati fuq id-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-UE li jipprojbixxu t-taxxi imposti inkwistjoni.

31. Skont il-?urisprudenza dwar l-awtonomija pro?edurali tal-Istati Membri, huma dawn tal-a??ar li g?andhom jiddefinixxu l-kontenut tad-dritt li jinkisbu interessi li jirri?ulta mid-dritt tal-Unjoni kif ukoll li jistabbilixxu modalitajiet pro?edurali tal-e?er?izzju ta' dan id-dritt. G?alhekk, l-Istati Membri g?andhom, filwaqt li josservaw il-prin?ipji ta' effettività u ta' ekwivalenza, jiddeterminaw il-metodi tal-?las tal-interessi, inklu? li jidde?iedu jekk g?andux jintervjeni fil-kuntest ta' sistema ta' "interessi sempli?i" jew inkella f'dak ta' sistema ta' "interessi komposti".

32. Mill-ispjegazzjonijiet tal-qorti tar-rinviju jirri?ulta li r-Renju Unit osserva l-obbligu tieg?u, skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea, li jag?ti lill-persuna taxxabli g?all-VAT li tkun intitolata g?al rimbors tag?ha d-dritt g?all-?las ta' interessi. Min-na?a l-o?ra, huwa kkonstestat il-punt dwar jekk, meta stabbilixxa l-modalitajiet ta' e?er?izzju ta' dan id-dritt, ir-Renju Unit kisirx il-prin?ipju ta' effettività jew il-prin?ipju ta' ekwivalenza billi ta biss interessi sempli?i fuq is-somma prin?ipali.

33. Fil-fehma tieg?i, il-prin?ipju ta' effettività ?ie osservat.

34. Skont ?urisprudenza stabbilita, il-prin?ipju ta' effettività jipprojbixxi lil Stat Membru milli jrendi prattikament impossibbli jew e??essivament diffi?li l-e?er?izzju tad-drittijiet ikkonferiti mill-ordinament ?uridiku tal-UE (25). Fil-kuntest tad-determinazzjoni tal-modalitajiet ta' e?er?izzju ta' dritt g?all-?las ta' interessi li jirri?ulta mid-dritt tal-UE, ma jkunx hemm ksur tal-prin?ipju ta' effettività ?lief meta l-interessi jkunu tant baxxi li, f'dak li jirrigwarda s-sustanza, dan id-dritt ji?i kompromess b'mod serju.

35. F'dan ir-rigward, mid-digriet tar-rinviju jirri?ulta li r-Renju Unit ?allas l-interessi skont it-Taqsima 78 tal-VATA 1994 fuq il-VAT mi?bura, bi ksur tad-dritt tal-UE, mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali.

36. L-interessi m?allsa skont it-Taqsima 78 tal-VATA 1994 huma kkalkolati b'riferiment g?at-Taqsima 197 tal-Finance Act 1996 (Li?i tal-Finanzi tal-1996) u tal-Air Passenger Duty and Other Indirect Taxes (Interest Rate) Regulations 1998 [Regolament tal-1998 dwar it-taxxa tal-passi??ieri tal-ajru u taxxi o?ra indiretti (rata tal-interessi)]. L-effett ?enerali ta' dawn id-dispo?izzjonijiet huwa li, mill-1998, g?all-iskopijiet tat-Taqsima 78, ir-rati ji?u ffixxati skont metodu li jirreferi g?ar-rati ta'

self ba?i medji ta' sitt clearing banks; din ir-rata tissejja? ir-“rata ta' referenza”. Fir-rigward tal-perijodi ta' bejn l-1973 u 1988, ir-rati jinsabu spe?ifikati fit-Tabella 7 tar-Regolament tal-1988. Ir-rata tal-interessi applikabbli skont it-Taqsima 78 hija r-rata ta' referenza mnaqqa b' 1 %. It-Taqsima 78 tiddefinixxi l-“perijodu applikabbli” li fir-rigward tieg?u huma dovuti interessi. Fil-kaw?a prin?ipali, dan il-perijodu jibda jiddekorri mid-data li fiha l-Commissioners ikunu r?ivew il-?las ?ejjed u jintemm fid-data li fiha l-Commissioners jawtorizzaw il-?las tal-ammont li fuqu huma dovuti l-interessi.

37. Skont dawn id-dispo?izzjonijiet, ir-Renju Unit irrimborsa lir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali l-VAT mi?bura matul il-perijodu ta' bejn 1973 u 2004 bi ksur tad-dritt tal-UE, li kien jammonta g?al madwar GBP 204 774 763, flimkien mal-interessi sempli?i li ammontaw g?al GBP 268 159 135. G?alhekk, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali t?allsu l-interessi sempli?i skont t-Taqsima 78 tal-VATA 1994, li tipprovdi li l-ammont tal-interessi dovuti tul perijodu ta' madwar 30 sena (GBP 268 159 135) je??edu s-somma prin?ipali (GBP 204 774 763) b'i?jed minn 25%. Fil-fehma tieg?i, il-modalitajiet ta' ?las tal-interessi skont it-Taqsima 78 tal-VATA 1994 jikkonforma sew mal-prin?ipju ta' effettività.

38. Min-na?a l-o?ra ma huwiex fa?li li ting?ata risposta g?ad-domanda dwar jekk, fil-ka? b?ala dak inkwistjoni f'din il-kaw?a, il-?las ta' interessi sempli?i skont it-Taqsima 78 tal-VATA 1994 jikkonformawx mal-prin?ipju ta' ekwivalenza.

39. Skont il-?urisprudenza stabbilita, il-prin?ipju ta' ekwivalenza jirrikjedi li r-regoli kollha applikabbli fil-ka? tal-pro?eduri ?udizzjarji japplikaw ukoll ming?ajr distinzjoni g?al dawk il-pro?eduri ?udizzjarji li jallegaw ksur tad-dritt tal-Unjoni Ewropea u g?al pro?eduri ?udizzjarji simili li jallegaw ksur tad-dritt nazzjonali (26). G?all-iskopijiet tal-kaw?a pre?enti, dan ifisser li l-modalitajiet ta' e?er?izzju tad-dritt g?all-?las ta' interessi fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE ma g?andhomx ikunu inqas favorevoli minn dawk tad-drittijiet simili g?all-?las ta' interessi li jirri?ultaw minn ksur ta' li?i nazzjonali (iktar 'il quddiem id-“drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi”). F'dan ir-rigward, is-similitudni tad-drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi li g?andha tittie?ed inkunsiderazzjoni b?ala ba?i ta' paragun tirrikjedi li, fid-dawl tal-g?an u tal-karatteristi?i essenzjali tag?hom, dawn id-drittijiet jistg?u jitqiesu b?ala simili (27).

40. Sabiex ting?ata risposta g?ad-domanda dwar l-osservanza tal-prin?ipju ta' ekwivalenza, il-qorti tar-rinviju, li hija biss g?andha konozzenza diretta tal-modalitajiet tal-?las ta' interessi fil-kuntest ta' kaw?a g?al ?las lura kontra l-Istat, g?andha g?alhekk te?amina jekk il-modalitajiet li, skont it-Taqsima 78 tal-VATA 1994, japplikaw g?all-?las ta' interessi fuq VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni jikkorrispondux ma' dawk li japplikaw fil-kuntest tal-e?er?izzju ta' drittijiet simili ta' natura interna g?all-?las ta' interessi.

41. F'dan ir-rigward, g?andu ji?i enfasizzat li l-partijiet f'din il-kaw?a jiddefinixxu b'mod differenti l-grupp ta' drittijiet simili ta' natura interna g?all-?las ta' interessi.

42. Fil-fehma tal-Kummissjoni, fil-kuntest tal-e?ami tal-prin?ipju ta' ekwivalenza, g?andu jsir paragun bejn l-interessi fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE u dawk dovuti fil-ka? ta' ?bir illegali ta' taxxi o?rajn. Skont dan l-appro?, g?andhom ji?u pparagunati g?alhekk l-interessi dovuti fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE ma' dawk dovuti skont id-dritt nazzjonali fil-ka? ta' ?bir illegali ta' taxxi diretti jew indiretti li ma humiex VAT.

43. Min-na?a tieg?u, il-Gvern tar-Renju Unit isostni li l-interessi dovuti fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE jistg?u ji?u pparagunati biss mal-interessi dovuti fil-ka? ta' ?bir illegali ta' taxxi indiretti u mhux mal-interessi dovuti fil-ka? ta' ?bir illegali ta' taxxi diretti.

44. Min-na?a l-o?ra, fil-fehma tal-Gvern tal-Pajji?i l-Baxxi (28), fil-ka? b?al dak tal-kaw?a

pre?enti, il-prin?ipju ta' ekwivalenza je?tie? li t-talbiet g?ar-rimbors tal-VAT indebitament mi?bura g?andhom ji?u ttrattati bl-istess mod li ji?i ttrattat rikors ta' natura nazzjonali g?all-irkupru ta' taxxi jew ta' tariffi simili. Skont dan l-appro??, je?tie? l-ewwel nett li ji?i ddeterminat liema taxxi u liema ?lasijiet jistg?u ji?u pparagunati mal-VAT. Sussegwentement, je?tie? li ji?u pparagunati l-modalitajiet ta' ?las ta' interessi fil-ka? ta' ?bir illegali ta' tali taxxi u ?lasijiet ma dawk e?istenti fil-qasam tal-VAT.

45. F'dan ir-rigward il-Gvern Fran?i? (29) jirreferi g?all-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja li ttipprovdi li modalità nazzjonali ta' rimbors josserva l-prin?ipju ta' ekwivalenza peress li huwa japplika ming?ajr distinzjoni g?ar-rikorsi bba?ati fuq il-ksur tad-dritt tal-Unjoni Ewropea u g?al dawk ibba?ati fuq il-ksur tad-dritt nazzjonali, g?al dak li jikkon?erna l-istess tip ta' taxxa.

46. Dawn l-osservazzjonijiet differenti tal-Kummissjoni, tal-Gvern tar-Renju Unit u tal-Gvernijiet tal-Pajji?i l-Baxxi u ta' Franza juru ?ar li, fil-ka? b?al dak tal-kaw?a prin?ipali, jista' jkun diffi?li ?afna li ji?u ddeterminati b'mod konkret id-drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi.

47. Biex tidentifika drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi, il-qorti tar-rinviju g?andha titlaq minn elementi essenzjali tad-dritt g?all-?las ta' interessi fuq VAT mi?bura illegalment li jirri?ulta mid-dritt tal-Unjoni. Fi kwalunkwe ka?, id-drittijiet li jinkisbu interessi fuq taxxi indiretti mi?bura bi ksur tad-dritt nazzjonali huma simili. Min-na?a l-o?ra, ma tistax ting?ata risposta *in abstracto* g?ad-domanda dwar jekk, fil-ka? b?al dak ta' din il-kaw?a, id-drittijiet g?all-?las ta' interessi fuq ?lasijiet jew taxxi diretti mi?bura bi ksur tad-dritt nazzjonali jistg?ux ukoll jitqiesu b?ala drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi (30). Sa fejn din il-kwistjoni titqajjem *de facto* fil-kaw?a prin?ipali fil-kuntest tal-e?ami tal-prin?ipju ta' ekwivalenza, il-qorti tar-rinviju jkollha tag?mel domanda preliminari motivata ?dida biex tkun tista' ti?i kkjarifikata a?jar is-similitudni tad-drittijiet rilevanti ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi.

48. Fil-ka? li, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, l-qorti tar-rinviju jkollha finalment tasal g?all-konklu?joni li je?istu diversi drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi li l-modalitajiet tag?hom huma differenti, ma jfissirx madankollu li jkun hemm ksur tal-prin?ipju ta' ekwivalenza min?abba l-fatt biss li l-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE ma jkollhix interessi fuqha skont il-modalitajiet l-iktar vanta??u?i li japplikaw g?al dritt jew drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi. Fil-fatt, skont ?urisprudenza stabbilita, il-prin?ipju ta' ekwivalenza ma jistax ji?i interpretat fis-sens li je?tie? li l-Istati Membri jestendu s-sistema nazzjonali tag?ha l-i?jed regoli favorevoli tag?hom g?all-azzjonijiet kollha ppre?entati f'?ertu qasam tal-li?i (31).

49. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?all-ewwel, it-tieni u t-tielet domandi g?andha tkun fis-sens li, skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea, il-persuna taxxabbli li tkun ?allset ammont ?ejjed ta' VAT, mi?bura mill-Istat Membru bi ksur tar-rekwi?iti tal-le?i?lazzjoni tal-VAT tal-UE, g?andha dritt li ti?i rimborsata l-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE kif ukoll id-dritt li tit?allas l-interessi fuq is-somma prin?ipali. Id-domanda dwar jekk is-somma prin?ipali g?andhiex ikollha interessi fuqha skont sistema ta' "interessi sempli?i" jew pjuttost skont sistema ta' "interessi komposti" tikkon?erna l-modalit  ta' e?er?izzju tad-dritt li jinkisbu interessi li jirri?ulta mid-dritt tal-Unjoni Ewropea li g?andhom ji?u ddeterminati mill-Istati Membri skont il-prin?ipji ta' effettivit  u ta' ekwivalenza.

B – *Ir-raba' domanda preliminari*

50. Permezz tar-raba' domanda preliminari tag?ha, il-qorti tar-rinviju tixtieq tikkjarifika x'tip ta' pro?edura g?andha ti?i adottata skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea jekk il-?las tal-interessi sempli?i, skont it-Taqsima 78 tal-VATA 1994 fuq il-VAT im?allsa ?ejda matul il-perijodu ta' bejn 1973 u 2004 ma jissodisfax ir-rekwi?iti li jirri?ultaw mill-prin?ipju ta' effettivit  tad-dritt tal-UE.

51. Kif di?à g?idt, il-?las ta' interessi sempli?i skont it-Taqsima 78 tal-VATA 1994 fuq VAT im?allsa ?ejda g?all-perijodu 1973 u 2004 jissodisfa sew il-prin?ipju ta' effettività. Madankollu, dan ma jfissirx li r-raba' domanda preliminari g?andha ti?i kkunsidrata irrilevanti. Fil-fatt, mill-ispjegazzjonijiet mog?tija mill-qorti tar-rinviju fuq l-ori?ini tar-raba' domanda jirri?ulta li minkejja r-riferiment espress g?all-prin?ipju ta' effettività, dan jirrigwarda essenzjalment fuq l-effett tal-prin?ipju ta' ekwivalenza.

52. Sabiex tiftiehem a?jar ir-raba' domanda preliminari, g?andu l-ewwel nett ji?u e?aminati d-diversi azzjonijiet inti?i g?all-?las ta' interessi fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE li qed ji?u ttrattati fil-kaw?a prin?ipali. B'mod partikolari, mid-digriet tar-rinviju jirri?ulta li, minbarra d-dritt g?al interessi sempli?i skont it-Taqsima 78 tal-VATA 1994, qed ji?u ttrattati ?ew? azzjonijiet jew modi ta' kumpens tad-dritt nazzjonali, ji?ifieri, minn na?a l-“mistake-based claim” u l-“Woolwich claim”. Skont il-qorti tar-rinviju, l-applikazzjoni tat-Taqsima 78 tal-VATA 1994 teskludi dawn i?-?ew? azzjonijiet tal-Common Law.

53. Fil-ka? li jirri?ulta, fil-kuntest tal-e?ami tal-ewwel u t-tielet domandi preliminari, li jkun kuntrarju g?ad-dritt tal-Unjoni li dawn i?-?ew? azzjonijiet ji?u esklu?i min?abba l-applikazzjoni tat-Taqsima 78 tal-VATA 1994, il-qorti tar-rinviju t?alli x'jinftehem li soluzzjoni konformi mad-dritt tal-UE tista' tintla?aq billi r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jit?allex je?er?itaw “Woolwich claim”, filwaqt li tibqa' ti?i esklu?a l-“mistake-based claim”.

54. F'dan il-kuntest, permezz tar-raba' domanda preliminari tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tista', fil-ka? ta' nuqqas ta' konformità kkonstatata fid-dritt tal-Unjoni tat-Taqsimiet 78 u 80 tal-VATA 1994, in-nuqqas ta' applikazzjoni fir-rigward tal-“Woolwich claim” tar-restrizzjoni li fihom id-dispo?izzjonijiet tistax twassal, fil-kaw?a prin?ipali, g?all-?las ta' interessi skont id-dritt tal-Unjoni, jew inkella jekk din teskludix l-applikazzjoni ta' din ir-restrizzjoni fir-rigward tal-azzjonijiet jew modi ta' kumpens kollha tal-Common Law.

55. Fl-osservazzjonijiet tag?hom bil-miktub u orali, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali sostnew (32) li l-azzjonijiet tal-Common Law li huma rilevanti fil-kaw?a prin?ipali huma koperti mill-prin?ipju ta' sistema ta' konkomananza ta' rimedji. Minn dawn isegwi li, meta l-kundizzjonijiet kollha huma ssodisfatti, ir-rikorrent jista' liberament jag??el li jinvoka liema rimedju jrid. Skont il-Common Law i?-?ew? talbiet (il-“mistake-based claim” u l-“Woolwich claim”) li minnhom jistg?u jag??lu r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, huma su??etti g?al terminu ta' preskrizzjoni ta' sitt snin. Fil-ka? tal-“Woolwich claim”, dan it-terminu ta' preskrizzjoni jibda' jiddekorri mid-data li fiha jsir il-?las, filwaqt li fil-ka? tal-“mistake-based claim” jibda' jiddekorri mid-data li fiha r-rikorrent jista' jitlob rimbors wara li jiskopri l-illegalità tal-?las li g?amel jew li fiha seta', b'attenzjoni ra?onevoli, jiskopriha. Min?abba li r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jidhrilhom li g?amlu t-talbiet tag?hom fi ?mien is-sitt snin li bdew jiddekorru mid-data li fiha skoprew l-i?ball, g?andhom interess partikolari li jinvokaw il-“mistake-based claim” fil-kaw?a prin?ipali.

56. Sabiex ting?ata risposta g?ar-raba' domanda, g?andu jittie?ed kont tal-prin?ipju li huma l-Istati Membri li g?andhom jiddeterminaw, skont il-prin?ipji ta' effettività u ta' ekwivalenza, il-modalitajiet li jirregolaw il-?las tal-interessi fuq taxxi imposti bi ksur tad-dritt tal-UE. F'dan ir-rigward, jien di?à kkonkludejt li l-?las ta' interessi sempli?i fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE, stabbiliti mir-Renju Unit fit-Taqsima 78 tal-VAT 1994, jissodisfaw il-prin?ipju ta' effettività (33).

57. Hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tirispondi, skont il-kriterji msemmija iktar 'il fuq (34), g?ad-domanda dwar jekk dan il-?las ta' interessi sempli?i skont it-Taqsima 78 tal-VATA 1994 u r-restrizzjoni marbuta mal-e?er?izzju ta' azzjonijiet ta' Common Law li hija relatata mag?hom humiex konformi mal-prin?ipju ta' ekwivalenza. Fil-kuntest tar-raba' domanda preliminari, din il-qorti g?andha b'mod partikolari tiddetermina jekk persuna taxxabli li tkun qed titlob il-?las lura,

flimkien mal-interessi, ta' taxxi jew ?lasijiet simili mi?bura bi ksur tad-dritt nazzjonali tistax liberament tag??el il-ba?i li fuqha tag?mel it-talba g?all-interessi skont id-dritt komuni, jew skont kif ikun il-ka?, skont id-dispo?izzjoni statutorja, u allura tistax — jekk il-kundizzjonijiet kollha me?tie?a jkunu ssodisfatti — tidde?iedi li tag??el il-“Woolwich claim”, il-“mistake-based claim” jew azzjoni o?ra, u b'hekk, tiddetermina l-modalitajiet li bihom g?andu ji?i regolat il-?las tal-interessi.

58. Fil-ka? li l-qorti tar-rinviju tasal g?all-konklu?joni li l-modalitajiet tal-?las ta' interessi fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE huma inqas favorevoli mill-modalitajiet tad-drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi peress li, bl-g?azla tas-sistema tal-azzjonali, il-persuni taxxabbli jistg?u jiddeterminaw it-terminu ta' preskrizzjoni kif ukoll l-elementi l-o?ra ta'dawn id-drittijiet simili ta' natura nazzjonali, filwaqt li dan ma huwiex il-ka? g?al dak li jikkon?erna l-?las ta' interessi fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni, g?andhom ji?u applikati l-modalitajiet l-iktar favorevoli li japplikaw g?al dawn id-drittijiet simili ta' natura nazzjonali anki g?all-interessi fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni u b'hekk tkun qed tippermetti lill-persuna taxxabbli g?a?la libera tal-azzjoni.

59. Sabiex ti?i ?gurata l-effika?ja totali tad-dritt tal-Unjoni Ewropea, f'dan il-ka?, il-qorti tar-rinviju tkun obbligata, skont il-ka?, li teskludi d-dispo?izzjonijiet nazzjonali li jostakolaw il-?las tal-interessi fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE skont il-modalitajiet l-i?jed favorevoli li japplikaw g?ad-drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi u li tapplika d-dispo?izzjonijiet nazzjonali li jipprovdu modalitajiet l-i?jed favorevoli ta' e?er?izzju tad-drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi g?ad-drittijiet g?all-?las ta' interessi li jirri?ultaw mid-dritt tal-Unjoni (35). Dan l-obbligu jirri?ulta direttament mill-effett dirett u ta' supremazija (36) tad-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li minnhom jirri?ulta d-dritt g?all-?las ta' interessi tal-persuna li g?andha t?allas il-VAT u li hi intitolata g?ar-rimbors.

60. Madankollu, f'dan il-punt g?andu jifakkar li l-prin?ipju ta' ekwivalenza ma jistax ji?i interpretat fis-sens li jirrikjedi lill-Istati Membri jestendu s-sistema nazzjonali tag?hom l-i?jed favorevoli tag?hom g?al azzjonijiet simili li jirrigwardaw il-?las tal-interessi fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE (37). Jekk allura jkollu jirri?ulta li l-persuni taxxabbli li huma intitolati g?ar-rimbors jistg?u jiddeterminaw it-terminu ta' preskrizzjoni u l-modalitajiet l-o?ra relatati mal-?las tal-interessi biss fir-rigward ta' ?erti drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi, filwaqt li dan ma huwiex il-ka? fir-rigward ta' drittijiet o?rajn simili ta' natura nazzjonali, l-Istat Membru jista' wkoll ma jippermettix l-g?a?la libera ta' azzjoni fir-rigward tal-?las ta' interessi fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE.

61. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?ar-raba' domanda preliminari g?andha tkun fis-sens li, jekk il-qorti tar-rinviju jkollha tikkonkludi li l-modalitajiet, inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ta' ?las ta' interessi fuq il-VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE huma inqas favorevoli minn dawk tad-drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interess u li g?aldaqstant je?isti min?abba dan ksur tal-prin?ipju ta' ekwivalenza, il-qorti tar-rinviju g?andha tinterspreta u tapplika d-dispo?izzjonijiet nazzjonali fis-sens li jit?allsu l-interessi fuq VAT mi?bura bi ksur tad-dritt tal-UE skont il-modalitajiet l-i?jed favorevoli li japplikaw g?ad-drittijiet simili ta' natura nazzjonali g?all-?las ta' interessi.

VII – Konklu?joni

62. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, nipproponi li l-Qorti tal-?ustizzja tirrispondi g?ad-domandi preliminari skont kif ?ej:

1) Skont id-dritt tal-Unjoni Ewropea, il-persuna taxxabbli li tkun ?allset ammont ?ejjed ta' VAT, mi?bura mill-Istat Membru bi ksur tar-rekwi?iti tal-le?i?lazzjoni tal-Unjoni Ewropea fil-qasam tal-

VAT, għandha d-dritt li tiġi rimborsata tal-VAT miżbura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni kif ukoll id-dritt li titgħallas l-interessi fuq is-somma prinċipali. Il-kwistjoni dwar jekk l-interessi fuq is-somma prinċipali għandhomx jiġu allsu skont sistema ta' "interessi sempliċi" jew pjuttost skont sistema ta' "interessi komposti" tikkonferma l-modalitajiet ta' eżerċizzju tad-dritt li jinkisbu l-interessi li jirriżultaw mid-dritt tal-Unjoni, għandhom jiġu ddeterminati mill-Istati Membri skont il-prinċipji ta' effettività u ta' ekwivalenza.

2) Jekk il-qorti tar-rinviju tikkonkludi li modalitajiet, inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ta' għallas ta' interessi fuq il-VAT miżbura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni huma inqas favorevoli minn dawk tad-drittijiet simili ta' natura nazzjonali għall-għallas ta' interessi u li għalhekk teqst minnabba dan il-fatt ksur tal-prinċipju ta' ekwivalenza, il-qorti tar-rinviju għandha tinterpreta u tapplika d-dispożizzjonijiet nazzjonali fis-sens li jiġu allsu l-interessi fuq VAT miżbura bi ksur tad-dritt tal-UE skont il-modalitajiet li jidher favorevoli li japplikaw għad-drittijiet simili ta' natura nazzjonali għall-għallas ta' interessi.

1 — Lingwa oriġinali: il-ġermaniż.

2 — It-Tieni Direttiva tal-Kunsill 67/228/KEE, tal-11 ta' April 1967, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ — Struttura u modalitajiet ta' applikazzjoni tas-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (U L 71, p. 1303).

3 — Is-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23).

4 — Skont qurisprudenza stabbilita, id-dritt tal-Unjoni ma tipprekludix li kawża għad-danni bbażata fuq il-ksur tad-dritt tal-Unjoni Ewropea tista' tiġi eżerċitata parallellament ma' kawża għall-irkupru ta' pagament mhux dovut; ara s-sentenza tal-20 ta' Ottubru 2011, Danfoss u Sauer-Danfoss (C-94/10, għabra p. I-9963), punt 32).

5 — Ara s-sentenzi tal-15 ta' Settembru 2011, Accor (C-310/09, għabra p. I-8115) punt 71); tat-2 ta' Ottubru 2003, Weber's Wine World et (C-147/01, għabra I-11365, punt 93); u tat-8 ta' Marzu 2001, Metallgesellschaft et (C-397/98 u C-410/98, għabra I-1727, punt 84).

6 — Ara s-sentenzi Danfoss u Sauer-Danfoss (iżgħir itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 4, punt 20); tas-6 ta' Settembru 2011, Lady & Kid et (C-398/09, għabra p. I-7375, punt 17); tat-28 ta' Jannar 2010, Direct Parcel Distribution Belgium (C-264/08, għabra I-731, punt 45); tal-14 ta' Jannar 1997, Comateb et (C-192/95 sa C-218/95, għabra I-165, punt 20); u tad-9 ta' Novembru 1983, San Giorgio (199/82, għabra 3595 punt 12).

7 — It-TFUE tagħti lill-individwi d-dritt ta' rikors dirett lill-Qorti tal-Ġustizzja biss fil-każ ta' proċeduri speċifiċi għafna, pereżempju d-dritt ta' persuni fiżiċi u ġuridiċi li jibdwu proċeduri skont ir-raba' paragrafu tal-Artikolu 263 TFUE, l-Artikolu 268 TFUE jew l-Artikolu 270 TFUE. Ara wkoll fuq dan il-punt Basedow, J., "Der Europäische Gerichtshof und das Privatrecht", *Archiv für die civilistische Praxis*, Vol. 210 (2010), p. 157, punti 192 et seq, li jgħid il-fatt li l-atturi privati ma jistgħux iressqu t-tilwim tagħhom, li jkun jirriżultaw mid-dritt tal-Unjoni Ewropea, quddiem qorti tal-Unjoni Ewropea b'ala inkonsistenza inaqqsettabbli bejn id-dritt proċedurali tal-UE u d-dritt sostantiv.

8 — Ara s-sentenzi C-94/10 Danfoss u Sauer-Danfoss (iżgħir itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 4, punt 24); tas-6 ta' Ottubru 2005, MyTravel (C-291/03 għabra I-8477, punt 17); u Weber's Wine World et (iżgħir itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 5, punt 103).

9 — Ara s-sentenzi Accor (i¹titata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg² il-pa³na 5, punt 79); tat-8 ta' Lulju 2010, Bulicke (C-246/09, ⁴abra p. I-7003, punt 25); tat-13 ta' Marzu 2007, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation (C-524/04 ⁵abra I-2107, punt 111); u tat-12 ta' Di⁶embru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, ⁷abra I-11753, punt 203).

10 — Ara wkoll f'dan ir-rigward is-sentenza tas-16 ta' Di⁸embru 1976, Rewe-Zentralfinanz u Rewe-Zentral (33/76, ⁹abra p. 1989) li hi meqjusa b¹⁰ala s-sentenza ewlenija fil-¹¹urisprudenza tal-Qorti tal-¹²ustizzja fuq l-awtonomija pro¹³edurali tal-Istati Membri. F'din is-sentenza li kienet tittratta l-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni Ewropea ta' termini, previsti mid-dritt nazzjonali li fihom jistg¹⁴u ji¹⁵u legalment infurzati drittijiet li jirri¹⁶ultaw mid-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-¹⁷ustizzja asso¹⁸jat il-kun¹⁹ett ta' awtonomija pro²⁰edurali tal-Istati Membri mal-prin²¹ipju ta' kooperazzjoni leali bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri, issa stabbilit fl-Artikolu 4(3) TUE. B'mod partikolari, minn dan il-kun²²ett hija ddedu²³iet li huma l-qrati nazzjonali li huma fdati biex ji²⁴guraw il-²⁵arsien ²⁶uridiku li ²⁷ittadini jiksbu mill-effett dirett tad-dispo²⁸izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni Ewropea. L-g²⁹an ta' dan id-dover tal-Istati Membri huwa li ji³⁰i ³¹gurat l-effett s³²i? tad-dritt tal-Unjoni Ewropea u hu konness mill-qrib mal-prin³³ipju ta' ³⁴arsien ³⁵uridiku effettiv u d-dritt fundamentali ta' rimedju effettiv skont l-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali. F'dak li jirrigwarda l-konnessjoni bejn id-doveri tal-Istati Membri skont l-Artikolu 4 TUE, il-garanzija tal-effett s³⁶i? tad-dritt tal-Unjoni Ewropea, il-prin³⁷ipju ta' ³⁸arsien ³⁹uridiku effettiv u d-dritt fundamentali g⁴⁰al rimedju effettiv skont l-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali, ara s-sentenza tal-15 ta' April 2008, Impact (C-268/06, ⁴¹abra I-2483, punt 41 *et seq*).

11 — Ara, C.N. Kakouris, "Do the Member States possess judicial procedural 'autonomy'?", C.M.L.Rev. 1997, p. 1389 *et seq*. Ara ukoll W. Van Gerven, "Of Rights, Remedies and Procedures", C.M.L.Rev. 2000, p. 501, 502, li fost affarijiet o⁴²ra jipproponi li l-espressjoni "awtonomija pro⁴³edurali" ti⁴⁴i ssostitwita bl-espressjoni "kompetenza pro⁴⁵edurali" tal-Istati Membri. Ara ukoll J. Delicostopoulos, "Towards European Procedural Primacy in National Legal Systems", ELJ 2003, p. 599 *et seq*, li f'dan ir-rigward hu favur li ji⁴⁶u kkombinati l-kompetenza pro⁴⁷edurali nazzjonali u s-supremazija tad-dritt pro⁴⁸edurali tal-UE.

12 — Ara s-sentenza tal-4 ta' Lulju 2006, Adeneler *et* (C-212/04, ⁴⁹abra I-6057, punt 90 *et seq*), li fiha l-Qorti tal-⁵⁰ustizzja rrikorriet, *inter alia*, g⁵¹all-prin⁵²ipju ta' awtonomija pro⁵³edurali sabiex tirri⁵⁴olvi l-kwistjoni dwar liema mi⁵⁵uri u sanzjonijiet g⁵⁶andhom jipprovdu g⁵⁷alilhom l-Istati Membri biex ikunu jistg⁵⁸u jirregolaw il-ksur ta' drittijiet li jirri⁵⁹ultaw mid-dritt tal-Unjoni Ewropea li kienu qed ji⁶⁰u tttrattati f'dik il-kaw⁶¹a. Ara ukoll is-sentenzi tas-7 ta' Settembru 2006, Marrosu u Sardino (C-53/04, ⁶²abra p. I-7213, punt 50 *et seq*), u Vassallo (C-180/04, ⁶³abra p. I-7251, punt 35 *et seq*).

13 — Ara V. Trstenjak / E. Beysen, "European Consumer Protection Law: Curia semper dabit remedium?", C.M.L.Rev. 2011, p. 104 *et seq*.

14 — Fuq ir-rwol tal-awtonomija pro⁶⁴edurali tal-Istati Membri fis-sistema tad-dritt tal-pro⁶⁵edura ⁶⁶ivili Ewropea, ara G. Wagner, f'Stein/Jonas, *Kommentar zur Zivilprozessordnung*, Edizzjoni 22, Tübingen 2011, "Einleitung vor Art. 1", punti 68 *et seq*.

15 — Sentenza tal-21 ta' Mejju 1976, Roquette Frères vs Il-Kummissjoni (26/74, ⁶⁷abra p. 677, punt 11 *et seq*).

16 — Sentenza tat-12 ta' ⁶⁸unju 1980, Express Dairy Foods (130/79, ⁶⁹abra p. 1887, punti 16 *et seq*).

- 17 — Sentenza tal-15 ta' Settembru 1998, *Ansaldo Energia et* (C-279/96, C-280/96 u C-281/96, ?abra p. I-5025, punt 28).
- 18 — Sentenza tas-7 ta' Settembru 2006, *N* (C-470/04, ?abra p. I-7409, punt 60).
- 19 — Sentenza tat-8 ta' Marzu 2001, *Metallgesellschaft et* (C-397/98 u C-410/98, ?abra p. I-1727).
- 20 — *Ibidem*, punt 86.
- 21 — *Ibidem*, punti 87 u 89.
- 22 — I??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 9, punt 202.*et seq.*
- 23 — I??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 9, punt 112.
- 24 — Ara s-sentenza *Test Claimants in the FII* (i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 9, punt 205).
- 25 — Ara s-sentenza *Accor* (i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 5, punt 79), u tat-30 ta' ?unju 2011, *Meilicke et* (C-262/09, ?abra p. I-5669, punt 55)
- 26 — Ara s-sentenzi tal-15 ta' April 2010, *Barth* (C-542/08, ?abra, p. I-3189, punt 19); tas-26 ta' Jannar 2010, *Transportes Urbanos y Servicios Generales* (C-118/08, ?abra p. I-635, punt 33); u tad-19 ta' Settembru 2006, *i-21 Germany* u *Arcor* (C-392/04 u C-422/04, ?abra p. I-8559, punt 62).
- 27 — Ara s-sentenzi *Transportes Urbanos y Servicios Generales* (i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 26, punt 35); *Bulicke* (i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 9, punt 28); u tas-16 ta' Mejju 2000, *Preston et* (C-78/98, ?abra p. I-3201, punt 49).
- 28 — Ara l-osservazzjonijiet bil-miktub tal-Gvern tal-Pajji?i I-Baxxi, punt 21.
- 29 — Ara l-osservazzjonijiet bil-miktub tal-Gvern Fran?i?, punt 55.
- 30 — Ara, f'dan ir-rigward, is-sentenza tal-15 ta' Marzu 2007, *Reemtsma Cigarettenfabriken* (C-35/05, ?abra p. I-2425, punti 43 *et seq*), fejn, fil-kuntest tal-e?ami tan-natura paragonabbli tat-taxxi diretti u indiretti, il-Qorti tal-?ustizzja kkonkludiet li s-sistema tat-tassazzjoni diretta kollha kemm hi ma hijex relatata mas-sistema tal-VAT.
- 31 — Ara s-sentenzi *Bulicke* (i??itata fin-nota ta' qieg? il-pa?na 9, punt 27; *Transportes Urbanos y Servicios Generales* (i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 26, punt 34); tad-29 ta' Ottubru 2009, *Pontin* (?abra p. I-10467, punt 45); u *Ansaldo Energia et* (i??itati iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 17, punt 29).
- 32 — Ara l-osservazzjonijiet bil-miktub, punti 34 *et seq* u punti 112 *et seq*.
- 33 — Ara l-punti 33 *et seq* tal-konkluzjonijiet pre?enti.
- 34 — Ara l-punti 38 *et seq* tal-konkluzjonijiet pre?enti.
- 35 — Ara s-sentenza tat-8 ta' Novembru 2005, *Leffler* (C-443/03, ?abra p. I-9611, punt 51); tal-14 ta' Jannar 2010, *Kyrian* (C-233/08, ?abra p. I-177, punt 61), u tal-15 ta' Lulju 2010, *Purrucker* (C-256/09, ?abra p. I-7353, punt 99).

36 — Ara l-Konklużjonijiet 1/91 tal-14 ta' Diċembru 1991 (qab p. I-6079, punt 21) u 1/09 tat-8 ta' Marzu 2011 (qab p. I-2099, punt 65).

37 — Ara l-urisprudenza qitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 31.